

<p>Kaja Kallase tuleproov</p> <p>Õpilased matkivad Euroopa Parlamendi fraktsioonide tööd Euroopa Komisjoni uue koosseisu kinnitamisel.</p>	<p>Õppeaine: ühiskonnaõpetus</p>
<p>Kooliaste: gümnaasium</p>	<p>Kestus: 2x45 min</p>
<p>Tunni eesmärgid</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Õpilased tunnevad Euroopa Parlamendi fraktsioonide dilemmasid ja nendes toimuva tähtsust seoses Euroopa Parlamendi viieaastase koosseisu ühe kõige olulisema otsustuskohaga. 2) Õpilased arendavad oma analüüsi- ja info otsimise oskust. 	
<p>Tunni ettevalmistus</p> <p>Õpetaja valmistab ette lühikese esitluse, mis tutvustab õpilastele tunnikavaga seotud olukorda (vt Kirjeldus allpool). Soovi korral mõtleb õpetaja juurde rolle, mida õpilased simulatsiooni käigus täita saavad.</p>	
<p>Tunni kirjeldus</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Seletus koos fraktsioonide seisukorra kirjelduse andmisega. 2) Õpilaste fraktsioonidesse jaotamine (ca 40% EPP, ca 30% S&D, ca 20% Renew) ja arutelud fraktsioonides. 3) EPP etteaste klassi ees. 2 min kõned kindla rolli saanutel, ülejäänutelt üks küsimus vabalt valitud inimesele nende seast, kes said kindla rolli. 4) S&D etteaste klassi ees. 2 min kõned kindla rolli saanutel, ülejäänutelt üks küsimus vabalt valitud inimesele nende seast, kes said kindla rolli. 5) Renew etteaste klassi ees. 2 min kõned kindla rolli saanutel, ülejäänutelt üks küsimus vabalt valitud inimesele nende seast, kes said kindla rolli. 6) Hääletus. Igas fraktsioonis toimub salajane hääletus, kas jääda Kallase selja taha või mitte. Kokkulepe on, et kui fraktsioonis on Kallase pooldajaid rohkem, kui vastuolijaid, siis on kogu fraktsioon valmis hääletama komisjoni uue koosseisu kinnitamise poolt ka juhul, kui selle liikmeks on Kaja Kallas. 7) (valikuline) Analüüs õpetaja valikul – millised argumendid said otsustavaks ja miks. 	
<p>Hindamine</p> <p>Soovi korral on võimalik hinnata õpilaste panust simulatsiooni kestel ja/või tunnustada positiivse hindega neid õpilasi, kes olid nõus konkreetseid rolle täitma.</p>	

Kirjeldus

Euroopa Parlamendi ülesannete seas on Euroopa Komisjoni ehk Euroopa Liidu täidesaatva organi ametisse kinnitamine. Iga riik nimetab oma voliniku- ehk Euroopa Komisjoni liikme kandidaadi – kokku 27 koos komisjoni presidendiga.

On teada, et iga komisjoni koosseisu kandidaatide puhul kasutab europarlament võimalust oma võimu näidata. Muus osas jääb parlament EL otsustusprotsessides tihtipeale komisjoni ning liikmesriikide varju. Võimu näitamise viisiks on vähemalt ühe volinikukandidaadi "väljapraakimine". See tähendab, et parlamendil on võimalus survestada mõni liikmesriik oma kandidaat tagasi võtma ning anda mõista, et ilma nii toimimata võib terve komisjoni koosseis kinnitamata jääda.

Eesti on nimetanud oma volinikukandidaadiks enda senise peaministri Kaja Kallase, kes on rahvusvahelisel areenil küllaga tuntust kogunud. Euroopa Komisjoni presidendi kandidaat on nimetanud ta Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja kandidaadiks pärast seda, kui Euroopa Parlamendi valimiste järel kogunenud riigijuhid selle otsuse heaks kiitsid – kõige tähtsamate ametite puhul on tavaks, et riigijuhid ütlevad oma sõna sekka. Kallas läbib kuulamised europarlamendis nii hästi kui võimalik. Need saadikud, kes tema nimetamist ei soovi, heidavad talle ette tema abikaasaga seotud äritegevust Venemaal ning tema enda keeldumist vastutuse võtmisest siis, kui skandaal Kallase kodumaal avalikuks tuli.

Kolm fraktsiooni moodustavad EL poliitika "suure koalitsiooni" (parlamendienamus ning ülekaalukas osa riigijuhtidest).

- Euroopa Rahvapartei (EPP). Komisjoni presidendi kandidaadi Ursula von der Leyeni kodufraktsioon. Von der Leyen on väga seda meelt, et Kallas peaks saama kinnitatud ning väljendab seda ka fraktsiooni koosolekul, kuhu ta on osalema kutsutud. Presidendil ja Kallasel on väga hea läbisaamine ning sakslannal on usku, et Eesti peaministrist saaks väga hea kõrge esindaja. Sama arvab Kallase vana kolleeg europarlamendi päevilt ning parlamendi president Roberta Metsola. Samas kuuluvad fraktsiooni ka kaks Eestist valitud saadikut, kellel mõlemal on vanast ajast Kallasega kana kitkuda. Nemad julgustavad fraktsioonikaaslast, et Kaja Kallasele peaks punast tuld näitama. Kindlad rollid:
  - Ursula von der Leyen: kaitseb oma kandidaati.
  - Roberta Metsola: sama seisukoht nagu von der Leyenil.
  - Jüri Ratas: viitab pahameeletormile enda kodumaal ning kutsub üles Kallast kõrvale jätma.
  - Riho Terras: sama seisukoht nagu Ratasel.
- Sotsiaaldemokraatid ja demokraatid (S&D). Juba mitmele sotsist riigijuhile oli pinnuks silmas, et niivõrd tähtsa positsiooni võib saada inimene, kes on

Venemaad väga palju ärritanud. Soovitakse kedagi tasakaalukamat ja vähem ärritavat. Kompromissi vaimus lepiti kallasega, ent jäädi hambaid krigistama. Nüüd pärast kuulamisi, mil pikalt Kallase haavatavustel peatuti, nähakse uut võimalust Kallase võimalused põhja lasta. Fraktsiooni kuuluv eestlane pole sellega nõus ning kuigi kandidaat pole tema parteist, mõjub Kallase torpedeerimine neile ebaõiglasena, isegi seksistlikult. Et sotside puhul on Kallase seis kõige hapram, osaleb ta S&D koosolekul ka ise. Kindlad rollid:

- Iratxe García: hispaanlannast S&D fraktsioonijuht esindab oma kodumaa peaministri Pedro Sáncheze, aga ka Saksamaa sotsist liidukantsleri Olaf Scholzi seisukohta – Kallas kui jäik idaeurooplane ei sobi praegusel ajal Euroopa Liidu jaoks niivõrd tähtsasse ametisse. Hakkab veel niigi pingelist seisu Venemaaga eskaleerima!
  - Kaja Kallas: kaitseb ennast.
  - Marina Kaljurand: toetab Kaja Kallast ning näeb tema nimetamise võimalust Eestile ja Eesti huvidele. Juttu Venemaa ärritamisest ta tõsiselt ei võta.
- Uuenev Euroopa. Kallas kuulub liberaalide parteiperre ning kõrge esindaja koht on kõige kõrgem positsioon, mis suuruselt kolmas parteipere endale saab. Kui Kallas läbi kukub, siis peab uus kõrge esindaja kandidaat endiselt Eestist tulema, sest vastasel juhul tuleb riigijuhtide tasandil otsustatud kõrgete kohtade jaotus täielikult ümber mängida ning see oleks kõigile protsessi osalistele õudne peavalu. Fraktsiooni ainus eestlasest liige Urmas Paet aga tunneb, et Kallase läbikukkumise korral oleks tal reaalne šanss ise kõrge esindaja toolile pretendeerida. Kindlad rollid:
    - Urmas Paet: üldiselt laveerib nii kuis vähegi oskab, et ei peaks seisukohta võtma. Annab mokaotsast mõista, et ega Kallasele ära ütlemine poleks mingi maailma lõpp, saab lihtsalt uue kandidaadi nimetada.
    - Marko Mihkelson: seisab Kallase selja taga ning kaitseb tema kandidatuuri.

Kui üks fraktsioonidest Kallasele punast tuld näitab, on tema lootused luhtunud, sest ainult kahe fraktsiooni peale lootma jäädes on kindel, et uus komisjoni koosseis kukub hääletusel läbi. Vaatamata soosingule Kallase suhtes ei kavatse von der Leyen lasta asjal niikaugele minna ning sel juhul annaks ta Eesti valitsusele mõista, et tuleb nimetada uus kandidaat.